

G.Ü. Gazi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Öğretmenliği Anabilim Dalında Çalgısı “Şan” Olan Öğrencilerin Ses Eğitiminden Beklentileri

Expectations of Students from Voice Education Whose Main Instrument is ‘Voice’ and Who Are Training to Be Music Teachers in the Department of Fine Arts at Gazi University

Ferda GÜRGAN ÖZTÜRK

G.Ü, Gazi Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, Ankara-TÜRKİYE

ÖZET

Bu çalışmada, müzik öğretmeni yetiştiren kurumlardaki ses eğitiminden öğrencilerin beklentileri üzerinde durulmuş ve beklentilerin değerlendirilmesinin yapılmasına çalışılmıştır. Bu kapsamda, ses eğitimi alanında çeşitli sorunların varlığı bilinmektedir. Bunların çözümünde, özellikle program geliştirme sürecinde öğrencilerin beklentilerinin bilinmesi ve bunlardan yararlanılması son derece önem taşımaktadır.

Anahtar Kelimeler:Ses eğitimi, program geliştirme, öğrenci beklentileri ve yararları

ABSTRACT

In this study, the expectations of students about voice education in the institutions training music teachers were evaluated. It is well known that there are some problems in voice education field. Therefore to overcome these problems, it is important to know expectations of the students and to benefit from them, especially during program developing procedures.

Key words: Voice education, program developing, expectations of the students and benefits.

1. Giriş

Bireyleri ve toplumları biçimlendirme, yönlendirme, değiştirme ve gelişmede en etkili süreç eğitimidir (Uçan, 1996).

Yalın ve öznlü anlamıyla müzik eğitimi, “bireye, kendi yaşantıları yoluyla amaçlı olarak müziksel davranışlar kazandırma” ya da “bireyin müziksel davranışlarını kendi yaşantıları yoluyla amaçlı olarak değiştirme” sürecidir (Uçan,1993). Bu tanımdan da anlaşılacağı gibi eğitim bir davranış değiştirme sürecidir.

Doğa herkese güzel bir ses vermeyebilir. Fakat ses eğitimi ile herkes dinlenebilir bir sese sahip olabilir. Ses, müzik öğretmenin çalgısıdır. Hem de yaşamı boyunca vazgeçemeyeceği bir çalgıdır (Şimşek, 1994).

Müzik eğitimcisi, meslek yaşamı süresince sesini çeşitli amaçlarla kullanacaktır. Sınıfta yapacağı müzik eğitiminde, öğrencilerin seslerini eğitmelerinin yanında, müziği tanımlarını, sevmelerini ve müzik bilgisini artırmalarını sağlayacaktır.

Bugün dünyanın her tarafında okul, müzik eğitiminde benzer yaklaşımlarla ses eğitimine öncelik verilmektedir. Bütün öğrenim boyunca ses kalitesini korumaya, ses-söz uyumunu sağlayacak ses eğitimi tekniklerine özel bir ilgi gösterilmektedir. Sesin doğal bir şekilde zorlanmaksızın kullanılması esas bir ilke olarak benimsenmektedir (Gürkan Öztürk, 2002).

Türkiye’de müzik eğitimi alanında yapılan araştırmalar da; Ortaöğretim düzeyindeki müzik öğretiminde kullanılan yöntem ve tekniklerin büyük ölçüde öğretmenin ve öğrencinin sesine dayandığı sonucunu ortaya çıkarmaktadır (Süer, 1980).

Müzik eğitiminde olduğu gibi ses eğitiminde de çeşitli sorunların olduğu bilinmektedir. Bunların çözümünde, özellikle program geliştirme sürecinde öğrencilerin beklentilerinin bilinmesi ve bunlardan yararlanılması son derece önem taşımaktadır.

Bu araştırmanın konusunu belirtilen nedenle “öğrencinin ses eğitiminden beklentileri” olmuştur.

Eğitim Fakültelerinin Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü ses eğitimi alan derslerinin programları genelde tanımlardan oluşmaktadır. Bugün amaçlar, içerik, yöntem, öğretme durumları ve değerlendirme işlemleri denilen beş ana öğeyi kapsayacak biçimde çağdaş program anlayışında yapılmalı ve sürekli geliştirilmelidir.

2. Yöntem

G.Ü. Gazi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Bölümü Müzik Öğretmenliği Anabilim Dalında ana dalı “Şan” olan öğrencilerin tümünün beklentileri anket yoluyla belirlenmeye çalışılmıştır.

G.Ü. Gazi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Bölümü Müzik Öğretmenliği Anabilim Dalı şan öğrencileri ile sınırlı olan bu araştırma için hazırlanan anket; 2001-2002 öğretim yılında bu dersi almakta olan 27 öğrenciye uygulanmıştır. Sonuçta elde edilen beklentiler, f ve yüzde gibi yan dağılımlarla tablolaştırılıp bulgular bölümünde açıklanmaya ve yorumlanmaya çalışılmıştır. Ayrıca genel öneriler geliştirilmiştir.

3. Bulgular ve yorum

Şan öğrencilerinin ses eğitiminden beklentileri aşağıda açıklanmaktadır. Bu beklentiler tablolaştırmak suretiyle yoruma açıklık kazandırılmaya çalışılmıştır. Sözü edilen Tablo 1’den de izleneceği gibi;

1. “Ses eğitimi müzik öğretmeni yetiştirme amacına dönük olmalıdır.” beklentisine, tüm şan öğrencilerinin, % 7’si tamamen, % 4’ü büyük ölçüde, %33’ü katılıyorum, % 37’si biraz katılıyorum seçenekleri ile belirtilirken, % 19’u da tamamen katılmadıklarını açıklamaktadırlar.

Elde edilen bu bulgular genelde, şan öğrencilerinin, % 56 oranında ses eğitiminin müzik öğretmeni yetiştirme amacına dönük olması yolundaki beklentiyi paylaşmadıklarını ortaya koymaktadır.

2. “Ses eğitimi yoluyla kazandırılan davranışlar okul müziğine etkin bir biçimde uygulanabilmelidir.” beklentisi % 44 tamamen, %15 büyük ölçüde, % 37’si ise katılıyorum seçenekleri ile benimsenmiştir.

Bu beklenti diğer beklentilere göre yüksek oranla katılma yönünde kabul gören bir beklenti olarak izlenmektedir.

3. “Ses eğitimine ilişkin olarak daha önce kazanılmış olan davranışlar dikkate alınmalıdır.” beklentisi, katılma yönünde % 22 tamamen, % 37 büyük ölçüde, % 30’u katılıyorum, % 11’i tamamen katılmıyorum görüşüyle aksi yönde bir tutum sergilemektedir.

Bu sonuçlara göre bu öğrencilerin tamama yakın bir bölümü, geldikleri düzeyi dikkate alan bir çalışma yapılmasını istemektedirler.

Diğer taraftan Müzik öğretmenliği programına giren öğrencilerin büyük bir bölümü genelde ses eğitimi açısından yeterli bir eğitim almadan gelmektedirler. Buna rağmen belli bir düzeyde ses eğitimi almış olarak giren öğrencilerin, geldikleri düzeyin üzerinde bir çalışma yapmak istedikleri açıkça görülmektedir.

4. “Ses eğitimiyle, ses öğretim programlarının geliştirilmesine ilişkin temel davranışlar kazandırılmalıdır.” eğilimini, % 48 tamamen katılıyorum, % 30 büyük ölçüde katılıyorum, % 15’i de katılırken, % 7’si büyük ölçüde katılmıyorum seçenekleriyle değerlendirmektedirler.

Bu sonuçlar ses eğitimi bilgisi kadar, program geliştirme konusundaki öğrenci beklentilerini de açıkça sergilemektedir.

5. “Ses eğitiminin içeriği müzik öğretmenliği amacına yönelmelidir.” beklentisine; tüm şan öğrencilerinin % 4’ü tamamen, % 7’si büyük ölçüde, % 37’si katılıyorum şeklinde; % 37’si büyük ölçüde katılmamakta, % 15’i ise tamamen katılmamışlardır.

Ses eğitiminin içeriğinin müzik öğretmenliği amacına yönelmelidir beklentisi; Varılan bu sonuçlarla daha önce belirlenen genel amaç beklentisine paralel bir oran sergilemektedir. Bu paralellik karşısında öğrencilerin yarısından fazlasının, müzik öğretmeni amacı dışında, daha farklı bir ses eğitimi için farklı içerikler beklentisi içinde oldukları söylenebilir.

6. “Ses eğitiminin içeriği daha çok ses tekniklerinde ustalaşmaya yönelmelidir.” eğilimine % 52’si tamamen, % 33’ü büyük ölçüde katılmakta, % 11’i ise katılmaktadır. Kalan % 4’lük kısım ise büyük ölçüde katılmamaktadır.

Bu sonuçlar müzik öğretmenliği dışında içerik konusundaki yukarıdaki beklentiye paralel bir oranlar zinciri sergilemektedir.

7. “Ses eğitimi müzik öğretmeni için gerekli dağarcığı seslendirme-yorumlama becerisini kazandırmalıdır.” beklentisi % 44 tamamen, % 15 büyük ölçüde, % 37’si ise katılmak düzeyinde benimsenmektedir. Büyük ölçüde katılmayanların oranı ise % 4’tür.

Yukarıdaki bulgulardan anlaşıldığı gibi, şan öğrencilerinin % 96 gibi tamama yakın bölümü; şan öğretiminde müzik öğretmeni için gerekli müzik dağarcığını seslendirme-yorumlama becerisini kazandırma niteliğinde olmasını istemektedir denebilir. Böylece dağarcık konusundaki eğilimlerinin de müzik öğretmenliği görevinden ayrı tutulmadığı izlenmektedir.

8. “Ses eğitimi yoluyla okul müzik eğitiminde kullanılacak ulusal ve evrensel kaynaklı dağar zenginleştirilmelidir.” eğilimine ilişkin olarak, şan öğrencilerinin geneline bakıldığında; öğrencilerin % 48’i tamamen, % 18’i büyük ölçüde, % 30’u da sadece katılmaktadır. % 4’ü ise büyük ölçüde katılmamaktadır.

Belirlenen duruma göre; Şan dağarcığının geliştirilmesi eğiliminin büyük oranlarda ve bütüncül bir yaklaşımla benimsenmiş olması, bu yoldaki beklentinin yüksek bir düzey gösterdiğini ortaya koyduğu söylenebilir.

9. “Ses eğitiminde uygulanan yöntemler; ses eğitimindeki, temel davranışları yeterince kazandırmalıdır.” beklentisine ilişkin olarak öğrenciler, % 67 tamamen, % 26 büyük ölçüde, % 7’si katılıyorum biçiminde görüş belirtmişlerdir.

Yukarıdaki bulgulardan anlaşılacağı gibi, öğrencilerin tamamı, şan öğretiminde uygulanan yöntemlerin; ses eğitimindeki temel davranışları yeterince kazandıran yöntemler olmasını istemektedirler. Tamamen katılmalı seçeneğini % 67 oranında işaretlenmiş bulunması belirlenen isteklerini destekleyici bir tutum olarak kabul edilmektedir.

10. “Ses eğitimi derslerinde kazanılan teknik düzey, okul müziklerini doğru, güzel seslendirmede yeterli olmalıdır.” eğiliminde % 55 tamamen katılıyorum, % 41’i ise katılıyorum görüşündedirler. Tamamen katılmayan % 4 gibi düşük bir orandır.

Belirlenen bulgulardan anlaşıldığı üzere öğrencilerin tamamına yakın bölümü (% 96) ses eğitimi dersinde kazanılan teknik düzeyin aynı zamanda okul müziklerini doğru, güzel seslendirmede yeterli olması beklentisi içindedir.

11. “Ses eğitimi derslerinde uygulanan öğretim yöntemleri etkili bir öğrenmeyi kolaylaştırıcı olmalıdır.” beklentisi % 63 tamamen, % 22 büyük ölçüde, % 15 de katılıyorum seçenekleriyle açıklanmaktadır.

Öğrencilerin tümünün etkili bir ses eğitimi beklentisi içinde olmaları, ses öğretim yöntemlerine verilecek ağırlığın derecesini belirlemesi bakımından da ayrıca önem taşımaktadır.

12. “Ses eğitimi müzik öğretmenliğiyle ilgili sesini kullanma davranışlarını yeterince kazandırmalıdır.” eğilimine ise % 60 tamamen, % 7 büyük ölçüde, % 33 de katılıyorum seçenekleriyle cevap verilmiştir.

Böylece yukarıda açıklanan ses eğitiminde temel davranışların kazandırılması süreci kadar, müzik öğretmenliği ile ilgili davranışların kazandırılması da paralel oranlarda öğrenci beklentileri arasında yer almaktadır.

13. “Ses eğitimi derslerinde ses eğitiminin öğretimi konusunda temel bilgiler verilmelidir.” beklentisinde ise tablo 1’de görüldüğü gibi öğrencilerin % 74 tamamen, buna göre % 15 büyük ölçüde, % 11 ise sadece katılmaktadır.

Şan öğrencilerinin tamamının, şan dersinde ses eğitiminin öğretimi konusunda temel bilgilerin verilmesi yönünde beklentilerinin olduğu görülmektedir. Bu durum şan öğretim programlarının geliştirilmesinde önemli bir beklenti olarak kabul edilmektedir.

14. “Ses eğitiminde kullanılan sesimiz, bir çalgı gibi uygun nitelikleri taşımalıdır.” beklentisinde de öğrencilerin % 70 tamamen, % 15 büyük ölçüde, %15 katılıyorum olarak cevap vermişlerdir.

Ses eğitimi derslerinde daha iyi bir söyleme tekniğine kavuşma beklentisinin de yukarıdaki beklenti gibi yüksek oranda olduğu izlenmektedir.

15. “Ses eğitiminde topluluk önünde söyleme alışkanlığı geliştirilmelidir.” eğilimi % 82 tamamen, % 11 büyük ölçüde, % 7 ise katılıyorum olarak kabul görmüştür.

Böylece şan öğretiminde topluluk önünde söyleme alışkanlığının geliştirilmesi tüm öğrencilerin katılmış olması bakımından önemli bir beklenti olarak açıklanmıştır.

16. “Ses eğitimi derslerinde yapılan öğretmen dinletileri öğrenmeyi kolaylaştırıcı ve özendirici nitelikte olmalıdır.” yaklaşımı % 74 tamamen, % 11’i büyük ölçüde ve % 15 de katılıyorum şeklinde değerlendirilmiştir.

Görüldüğü gibi öğretmen eleştirileri kadar, öğretmen dinletileri de öğrencilerin yüksek orandaki beklentileri arasındadır.

17. “Ses eğitimi bireysel çalışma yanında toplu müzik yapmaya da yönelmelidir.” eğiliminde % 48 tamamen, % 19 büyük ölçüde, % 33 katılıyorum biçiminde değerlendirme yapılmıştır.

Belirlenen duruma göre, şan öğrencilerinin tamamının ses eğitiminde bireysel çalışma yanında toplu müzik yapmaya yöneltilmesi yönünde de güçlü bir beklentileri vardır.

18. “Ses eğitiminde Geleneksel ve Çağdaş müzik türlerinden uygun örnekler seslendirme becerisi kazandırmalıdır.” yaklaşımına, % 11 oranında tamamen, % 48 oranında büyük ölçüde, % 26 oranında katılıyorum olarak cevap vermişlerdir.

Şan öğrencilerinin tamamının, ses eğitimi dersinde Geleneksel ve Çağdaş müzik türlerinden örnekleri seslendirme becerisi kazanma beklentisi içinde olduklarını göstermektedir.

19. “Ses eğitiminde işitsel ve görsel araçlardan yeterince yararlanılmalıdır.” eğilimi öğrenciler tarafından, % 60 tamamen katılıyorum, % 18 büyük ölçüde katılıyorum, % 22 ise katılıyorum biçiminde açıklanmıştır.

Böylece şan öğrencilerinin tümünün, şan öğretiminde işitsel ve görsel araçlardan yararlanma yönünde büyük bir beklenti içinde oldukları görülmektedir.

20. “Haftalık programda ses eğitimi dersine ayrılan süre bu dersin öğretimi için yeterlidir.” yargısı, % 7 tamamen, % 4 büyük ölçüde, % 4 de katılma biçiminde olmak üzere toplam % 15 yeterli, % 37 büyük ölçüde, % 48 de tamamen katılmıyorum biçiminde olmak üzere toplam % 85 oranında da yetersiz olarak değerlendirilmektedir.

Belirlenen bu bulgular öğrencilerin % 85 gibi büyük bir oranda haftalık programda ses eğitimi dersine ayrılan süreyi, bu dersten beklentilerin gerçekleşmesi bakımından yeterli görmemektedirler.

21. “Ses eğitimi için ayrılan ders dışı çalışma saatleri yeterlidir.” yargısına ise öğrenciler; % 7 oranında büyük ölçüde katılmakta, % 19 da katılmaktadır. % 33’ü büyük ölçüde, % 41’i tamamen katılmama yönünde olmak üzere toplam % 74 oranında aksi görüş belirtmişlerdir.

Böylece ses eğitimi ders saatlerinin yetersiz olduğu yolundaki düşünce, ders dışı çalışma saatlerinin de yetersiz olduğu görüşüyle pekişmektedir.

Bu durum da haftalık ders içi ve ders dışı çalışma programında süre açısından düzeltme ve geliştirme yapılması gereğini ortaya çıkarmaktadır denebilir.

22. “Ses eğitiminde yapılan öğretmen eleştirileri etkili bir öğrenme için yönlendirici nitelikte olmalıdır.” eğiliminde ise; % 78 oranında tamamen, % 4 oranında büyük ölçüde, % 18 oranında katılıyorum görüşü belirlenmiştir.

Belirlenen oranlar öğrencilerin öğretim elemanlarının olumlu eleştirilerini alma beklentisi içinde olduklarını göstermekte; böylece elverişli bir öğrenme ortamı için en önemli etmenlerden biri olan eleştiri etkeni hazır bulunmaktadır.

23. “Ses eğitimindeki değerlendirmede daha çok sesini doğru kullanma davranışları gözlenmelidir.” beklentisinde de % 19 tamamen, % 30 büyük ölçüde, % 44 katılıyorum görüşü paylaşılmaktadır. % 7’si ise bu görüşe büyük ölçüde katılmamaktadır.

24. “Ses eğitimindeki değerlendirmede daha çok seslendirilen eserin uygun biçimde yorumuna dikkat edilmelidir.” eğilimine % 15 tamamen, % 44 büyük ölçüde olmak üzere toplam % 59 oranında katılım yapılmakta, % 30 da katılmak olmak üzere toplam %11 oranında da aksi görüş paylaşılmaktadır.

25. “Ses eğitiminde değerlendirmede, hem seslendirme davranışlarına hem de eserin yorumlanmasına dikkat edilmelidir.” beklentisinde ise % 89 tamamen, % 7 büyük ölçüde, % 4 de katılıyorum biçiminde olmak üzere tamamı söz konusu görüşe katılmışlardır.

Değerlendirmeye ilişkin üç yaklaşımın bulgularından anlaşılacağı gibi tüm öğrencilerin tamamı; şan dersinin ölçme ve değerlendirilmesi bakımından sadece tekniğin ya da sadece yorumun ön planda olmasından çok; hem şarkı söyleme davranışlarına hem de eserin yorumlanmasına dikkat edilmelidir beklentisi içinde olduklarını açıkça göstermektedirler.

Tablo-1: Alan Çalgısı “Şan” Olan Öğrencilerin Ses Eğitiminden Beklentileri

	DÜZEYLER									
	Tamamen katılıyorum		Büyük ölçüde katılıyorum		Katılıyorum		Büyük ölçüde Katılmıyorum.		Katılmıyorum	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Ses eğitimi müzik öğretmeni yetiştirme amacına dönük olmalıdır.	2	7	1	4	9	33	10	37	5	19
Ses eğitimi yoluyla kazandırılan davranışlar okul müziğine etkin bir biçimde uygulanabilmelidir.	12	44	4	15	10	37	1	4	-	-
Ses eğitimine ilişkin olarak daha önce kazanılmış olan davranışlar dikkate alınmalıdır.	6	22	10	37	8	30	-	-	3	11
Ses eğitimiyle, ses öğretim programlarının geliştirilmesine ilişkin temel davranışlar kazandırılmalıdır.	13	48	8	30	4	15	2	7	-	-
Ses eğitiminin içeriği müzik öğretmenliği amacına yönelmelidir.	1	4	2	7	10	37	10	37	4	15
Ses eğitiminin içeriği daha çok ses tekniklerinde ustalaşmaya yönelmelidir.	14	52	9	33	3	11	1	4	-	-
Ses eğitimi müzik öğretmeni için gerekli dağarcığı seslendirme-yorumlama becerisini kazandırmalıdır.	12	44	4	15	10	37	1	4	-	-
Ses eğitimi yoluyla okul müzik eğitiminde kullanılacak ulusal ve evrensel kaynaklı dağar zenginleştirilmelidir.	13	48	5	18	8	30	1	4	-	-
Ses eğitiminde uygulanan yöntemler; ses eğitimindeki temel davranışları yeterince kazandırmalıdır.	18	67	7	26	2	7	-	-	-	-
Ses eğitimi derslerinde kazanılan teknik düzey, okul müziklerini doğru, güzel seslendirmede yeterli olmalıdır.	15	55	-	-	11	41	-	-	1	4
Ses eğitimi derslerinde uygulanan öğretim yöntemleri etkili bir öğrenmeyi kolaylaştırıcı olmalıdır.	17	63	6	22	4	15	-	-	-	-
Ses eğitimi müzik öğretmenliğiyle ilgili sesini kullanma davranışlarını yeterince kazandırmalıdır.	16	60	2	7	9	33	-	-	-	-

Tablo-1: Alan Çalgısı “Şan” Olan Öğrencilerin Ses Eğitiminden Beklentileri (Devamı)

	DÜZEYLER									
	Tamamen katılıyorum		Büyük ölçüde katılıyorum		Katılıyorum		Büyük Ölçüde Katılmıyorum.		Katılmıyorum	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Ses eğitimi derslerinde ses eğitiminin öğretimi konusunda temel bilgiler verilmelidir.	20	74	4	15	3	11	-	-	-	-
Ses eğitiminde kullanılan sesimiz, bir çalgı gibi uygun nitelikleri taşımaktadır.	19	70	4	15	4	15	-	-	-	-
Ses eğitiminde topluluk önünde söyleme alışkanlığı geliştirilmelidir.	22	82	3	11	2	7	-	-	-	-
Ses eğitimi derslerinde yapılan öğretmen dinletileri öğrenmeyi kolaylaştırıcı ve özendirici nitelikte olmalıdır.	20	74	3	11	4	15	-	-	-	-
Ses eğitimi bireysel çalışma yanında toplu müzik yapmaya da yöneltmelidir.	13	48	5	19	9	33	-	-	-	-
Ses eğitiminde Geleneksel ve Çağdaş müzik türlerinden (Türk Halk Müziği, Pop vb.) uygun örnekler seslendirme becerisi kazandırılmalıdır.	3	11	13	48	7	26	-	-	-	-
Ses eğitiminde işitsel ve görsel araçlardan yeterince yararlanılmalıdır.	16	60	5	18	6	22	-	-	-	-
Haftalık programda ses eğitimi dersine ayrılan süre bu dersin öğretimi için yeterlidir.	2	7	1	4	1	4	10	37	13	48
Ses eğitimi için ayrılan ders dışı çalışma saatleri yeterlidir.	-	-	2	7	5	19	9	33	11	41
Ses eğitiminde yapılan öğretmen eleştirileri etkili bir öğrenme için yönlendirici nitelikte olmalıdır.	21	78	1	4	5	18	-	-	-	-
Ses eğitimindeki değerlendirme daha çok sesini doğru kullanma davranışları gözlenmelidir.	5	19	8	30	12	44	2	7	-	-
Ses eğitimindeki değerlendirme daha çok seslendirilen eserin uygun biçimde yorumuna dikkat edilmelidir.	4	15	12	44	8	30	2	7	1	4
Ses eğitiminde değerlendirmede, hem seslendirme davranışlarına hem de eserin yorumlanmasına dikkat edilmelidir.	24	89	2	7	1	4	-	-	-	-

Ses eğitimi dersinde bunların dışında beklentilerinizi lütfen öneriler şeklinde sıralayınız.

Öğrencilerin anket sorularındaki beklentilerinden başka, açık uçlu soruda belirttikleri beklentilere ilişkin görüşleri ve önerileri şöyledir.

- Kişiyi sahip olduğu materyale göre çalıştırmak gerekir.
- Ders saatleri arttırılmalıdır.
- Daha geniş ortamlarda sınav yapılmalıdır.
- Sınavlarda parça söylendikten sonra müdahale edilmelidir.
- Bireyin yeteneğine ve potansiyeline uygun ve geliştirici şekilde davranılmalıdır.
- Öğretmen öğrenciyi doğru şekilde yönlendirmelidir.
- Sınavlarda öğrenciyi motive edici ve rahatlatıcı davranışlara önem verilmelidir.
- Daha çok İtalyanca eserler seslendirildiğinden, müfredat programına İtalyanca dersi konulmalıdır.
- Her yıl aynı eserler seslendirilmemelidir.
- Yapılan çalışmalarda fiziksel şartlar da göz önüne alınmalıdır.
- Türk bestecilerin eserleri de seslendirilmelidir.

4. Sonuç ve öneriler

G.Ü.Gazi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Öğretmenliği Anabilim dalında okumakta olan Şan öğrencilerinin beklentilerini saptamak amacıyla yapılan araştırmada elde edilen ve yukarıda sunulmuş olan bulgulardan, öğrencilerin şan eğitimine ilişkin önemli beklentilerinin olduğu ortaya çıkmıştır. Bu bulgulara göre, öğrencilerin beklentileri doğrultusunda başlıca öneriler aşağıda sıralanmaktadır.

Ses eğitiminin amaçlarının daha belirgin hale getirilmesi, bu amaçla yapılacak program geliştirme çalışmalarında, öğrencilerin beklentilerine göre;

1. Daha çeşitli ve işlevsel içeriklerin saptanması,
2. İçeriklerde İtalyanca eser yanında geleneksel ve çağdaş Türk müziği örneklerinden yararlanılması,
3. İtalyanca dersinin okutulması,

4. Etkili öğretim yöntemlerinin uygulanması,
5. Öğrencinin sahip olduğu materyalin daha iyileştirilmesine özen gösterilmesi,
6. Ders içi ve ders dışı çalışma saatlerinin artırılması,
7. Ses eğitimi programlarının geliştirilmesine ilişkin öğrencilere bilgi verilmesi ,
8. Değerlendirme sürecinde ürün ve davranışların birlikte gözlenerek değerlendirilmesi, konularına ağırlık verilmesi, önerilmektedir.

Kaynaklar

- Gürkan Öztürk, F. (2003). Müzik öğretmeni Yetiştiren Kurumlarda Ses Eğitiminin Önemi ve Bireysel Ses Eğitimi Dersi. *G.Ü.Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 23,(1), 79-85.
- Süer, R. (1980). *Müzik Öğretmeni Yetiştiren Kurumlarda Öğretim*. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Ankara Üniversitesi Eğitim Fakültesi. Ankara.
- Şimşek, G.(1994). *Ses Eğitimi Üzerine Türkiye’de Müzik Öğretmenliği Eğitiminin Yetmişinci Yılına Armağan (1924-1994)*, Özel Sayı, Ankara.
- Uçan, A. (1994). *Müzik Eğitimi Temel Kavramlar-İlkeler-Yaklaşımlar*. Müzik Ansiklopedisi Yayınları, Ankara.
- Uçan, A. (1996). *Gazi Yüksek Öğretmen Okulu Müzik Bölümü Müzik Alanı Birinci Yıl Programının Değerlendirilmesi*, Müzik Eğitimi Yayınları, Müzik Eğitimi Araştırmaları, Çağrı Matbaası, Ankara.